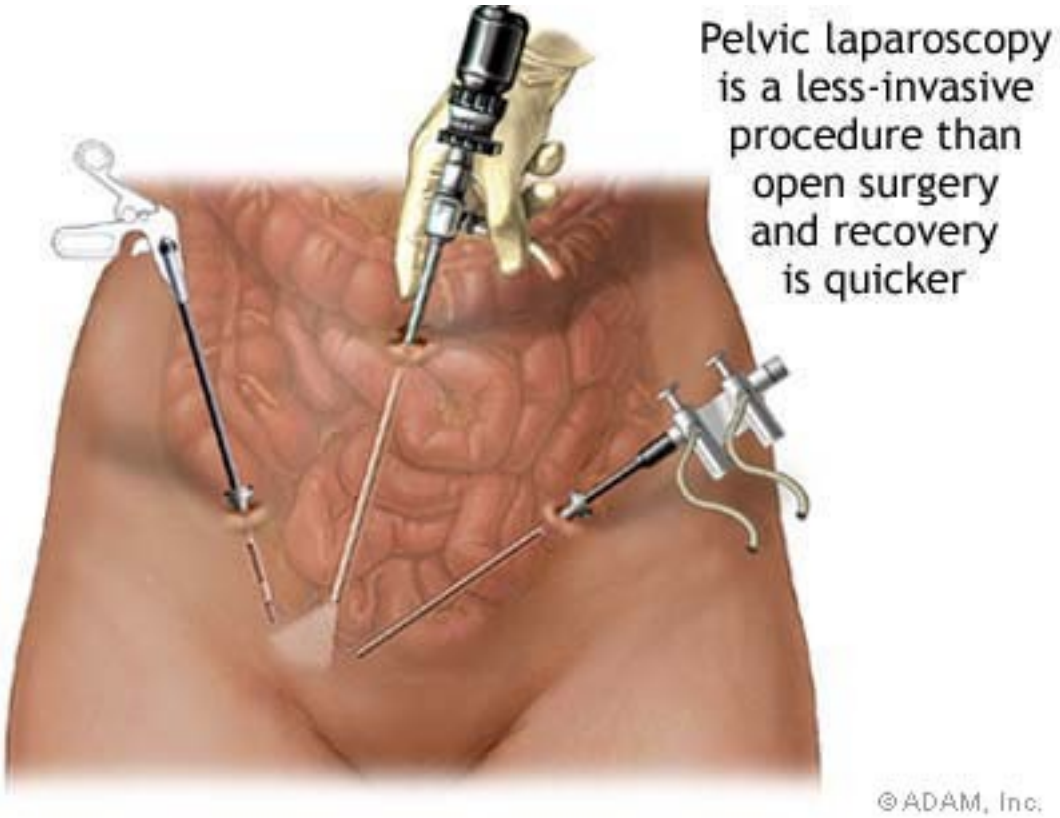

LAPARASKOPİ :

Laparaskopi karın içine genellikle göbek deliğinin olduğu bölgeden açılan 1 cm lik bir delikten bir kamera sistemi yerleştirilir ve karın içini aydınlatılır daha sonra bu kamera yardımı ile görüntü televizyon ekranına aktarılır. Ameliyatın yapılacağı bölgeye göre 3-5 mm lik delikler açılıp oradan yerleştirilen aletlerle ameliyat ekrandan bakarak yapılır. Halk arasında kapalı ameliyat yada kansız ameliyat olarak bilinir.

LAPARASCOPI HANGİ AMELİYATLARDA KULLANILIR:

Laparoscopinin geçmişi aslında çok eski değildir. Ama gelişimi çok hızlıdır ve çok yaygınlaşmıştır ve daha da hızlı gelişeceğini düşünmekteyim ki. İlk laparoskopik ameliyat 1983 de apendisit ile başlamıştır. Şu anda ise neredeyse bütün ameliyatlarda da laparoskopik yöntem kullanılmakta veya denenmeye başlanmaktadır. En fazla kadın hastalıkları ve doğum ile genel cerrahi ameliyatlarında kullanılmaktadır

ki en bilinenleri safra kesesi apendisit ,dış gebelik ,yumurtalık kisti gibi ameliyatlara olmakla beraber nerede ise bütün jinekolojik ve cerrahi ameliyatlara yapılabilmektedir. Aynı zamanda beyin cerrahisi, kulak burun boğaz, ortopedi, kalp ameliyatlara hatta ve hatta plastik cerrahi ameliyatlara laparoscopik olarak yapılabilmekte. Daha önce açık yöntem yada neşterle yapılan nerede ise bütün ameliyatlara laparoscopik yöntemlerle yapılabilmektedir.

AVANTAJLARI :

Kapalı cerrahi dediğimiz laparoscopinin açık cerrahiye göre bir kısım avantajları mevcut.Bunlar:

- Öncelikle içeriye yerleştirmiş olduğumuz kamera ile daha fazla alanı görme şansımız oluyor ayrıca görüntü büyüdüğü için hastalıklara tanı kaymada yada problemlerin görülmesinde yardımcı oluyor.
- Bir başka avantajı küçük bir delikten girip sadece ameliyat edeceğimiz organla uğraştığımızdan diğer organlara yada etrafındaki dokulara müdahalemiz olmadığından vücuda daha az zarar veriyorsunuz. Bunun sonucu olarak da yara enfeksiyonu, yapışıklık, ağrı gibi problemler çok daha az görülür..

- Yine ameliyat sahası açılmadığı kapalı kaldığı için enfeksiyon kapma riski açık ameliyatlara göre çok daha azdır.
- Ameliyat yapılan alan küçük olduğu için vücut direnci daha az düşmekte buda hastanın çok daha az ağrı çekmesi hastanede çok daha az kalması ve normal hayata çok daha hızlı dönmesini sağlamaktadır ki bu süre açık cerrahi yöntemle yapılan ameliyatlara göre 3 kat daha kısadır.Çok büyük bir operasyon sonrası bile hasta 2-3 hafta sonra işine dönebilir.
- Tabi birde kozmetik avantajları var ki karnınızda büyük bir iz olmuyor hatta ameliyat olduğunuz bile çok dikatli bakılmadıkça anlaşılmıyor.

DEZAVANTAJLARI :

Ameliyat zamanı biraz daha uzun olmakta çünkü dokunmadan hissetmeden televizyondaki bir görüntüye bakarak ameliyat yapılmakta.Ama buda çok uzun değil açık yöntemle 1 saat sürüyorsa laparoskopik yöntemle yaklaşık 1,5 saat gibi burada tabiki tecrübe de etkilidir. Bunun dışındaki komplikasyonlar açık ameliyatlara benzer hatta daha azdır.

KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM DA LAPAROSKOPI:

Doğum ve sezaryan dışında nerede ise bütün kadın hastalıkları ve doğum ameliyatlarında laparoskopik yöntemi kullanıyoruz.Başlıca kullanım alanı ki en yaygınıdır.Tanısıl laparaskopi dediğimiz yöntem.Burada Laparoscopiye özellikle gebe kalmakta problem yaşayan hastaların rahimine, yumurtalarına, tüplerine ve çevre dokularına bakılması.eğer bir problem varsa tanısını koymakta ve gerekirse bu problemin çözülmesinde kullanmaktayız.Bir kamera ile girdiğimiz için kamera ile vücudun istediğimiz her tarafına bakabilmekteyiz.

- Ayrıca tüplerle ilgili ektopik gebelik(dış gebelik) ameliyatları kist ameliyatları eğer daha fazla çocuk istenmiyorsa tüplerin bağlanması,ki tüplerde bir tıkanıklık varsa açılması veya birleştirilmesi gibi tüm tüplerle ilgili ameliyatlardır.
- Rahimle ilgili myom alınması rahmin alınması gibi ameliyatlardır.ayrıca histereskopi dediğimiz bir yöntemle rahmin icine bakılması eğer

myom polip gibi problemler varsa onların alınması gibi tüm rahim ameliyatları

- İdrar kaçırma ameliyatları

Şunu kısaca şöyle söyleyebiliriz doğum ve sezaryen dışındaki açık olarak yapılabilen tüm ameliyatlar aynı zamanda laparoskopik olarak da yapılabilmektedir.

LAPARASKOPININ YAPILAMADIGI DURUMLAR

Aslında yok gibidir açık ameliyatın yapılabildiği tüm durumlarda laparoskopik ameliyatlar da yapılabilir. Ancak karın bölgesinden çok fazla ameliyat gecirmiş olan hastalar da yada genel durumu çok bozuk olan hastalarda kanama problemi olan hastalarda biraz daha dikkatli olmak gerekir.

LAPAROSKOPI UYUTULARAK MI YAPILAN BİR YÖNTEM MIDİR?

Laparoskopiye iki aşamada değerlendirmek gerekir .Bir tanısal laparoskopi dediğimiz yöntemde eğer bir hastaya tanı koymakta problem yaşıyor veya özellikle infertilite(kısırlık) araştırması açısından laparoskopi yapmayı planlıyorsak çok daha küçük 1.5 mmlik kameralarla sadece kameranın girdiği yeri uyutularak laparoskopi yapabiliriz ve hastayı operasyondan bir kac saat sonra evine yollayabiliriz. Ancak uyutularak ve ameliyathane şartlarında yapılmasının daha doğru olduğunda kişisel görüşüm olarak belirtmek istiyorum.

Diğer kısım ise cerrahi işlem yapılan laparoscopedir ki bu mutlaka amaliyathane şartlarında olması gerekir.

LAPAROSKOPIK AMELİYAT SONRASI NORMAL HAYATA DÖNÜŞ:

Hastalar tanısal laparoskopi sonrası aynı gün taburcu edilebilir ancak yine de birgün tutuyoruz yada sabah operasyon yapılmışsa aynı günün akşamı gönderilebilir. Daha büyük operasyonlarda ise operasyonun durumuna göre ve hastanın başka problemlerinin varlığına göre 1-3 gün arası değişmekte. Operasyon sonrası çok hızlı ayağa kaldırıyoruz

beslenmeye çok daha erken başlatıyoruz.Normal aktiviteleri çok hızlı bir şekilde yapabilmekte operasyon sonrası yine operasyonun tipi ve hastanın başka problemlerinin varlığına bağlı olmakla beraber 2-3 hafta sonra eğer çalışan bir hasta ise işine rahatlıkla dönebilecek duruma gelmektedir.

LAPAROSKOPININ GELECEĞİ:

Laparoskopi 25 yıl önce ilk apandisit ameliyatı ile başlamasına rağmen çok hızlı gelişmiş ve nerede ise her ameliyatta açık cerrahiye alternatif olarak kullanılmaktadır.Hatta birçok ameliyatta ilk tercih artık laparaskopi olmuştur.Laparoskopi başka bir şeyin daha yolunu açmıştır ki buda robotik cerrahidir şu an çok yaygın olmasa da robotlarla ameliyatlar yapılmaktadır .Burada cerrahın elinin yerini robotun elleri almıştır ki bu bir kısım avantajlarda sağlamakta ;normal de insan elinin yapamayacağı dönüşler, açılar robot kollarla ameliyatlarda büyük avantajlar sağlamakta.Cerrah ise televizyon ekranının başında oturarak elinde joystick benzeri kumanda ile robotik kollara kumanda etmektedir.Yakın gelecekte ise belki 3-5 yıl sonra doktor başka bir

ülkede oturup ekran başında internet üzerinden başka ülkedeki bir hastayı ameliyat edecektir yada uzaya gidilirse başka gezegen de hastalanan bir hasta dünyadan doktor tarafından ameliyat edilebilecektir ve bu günlerde çok uzak değildir.

Op.Dr.Mehmet KOÇ
Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı
AVRASYA HOSPITAL